

ניתן לצפות בשיעורים נוספים באתר של
מכון מאיר בכתובת: www.meirtv.co.il

סוד הגלות

עיון בפרשת השבוע על פי ה"פרי צדיק"

ומדריכים להועיל, להכיר את הטוב בעצם, ולהשמר מכל רע שיוכל להיות גם בחפוש דרך טובה וענינים טובים.

5. מאמרי הראי"ה עמ' 288; נחמת ישראל

אין שקר שלא יהיה בו קצת אמת, אלא שכל זמן שאין מבררים את אותו הקצת, ומעמידים אותו בגלוי ובביאור על מכוננו מתפשט הוא כה השקר על הכל: ולעומת זה כל מה שישברו הלוהמים נגד השקר, להכחיש ביותר את קצת האמת שיש בו, הרי הם מחזיקים בזה גופא את כה השקר אמנם הכשר טוב צריך העולם עד שיהיה ראוי להגלות בתוכו האמת הברורה, עד שיהיה אפשר לומר על קצת האמת הנמצא בהשקר שאמנם כן הוא. ולסמנו יפה, למען יטול החושך של השקר את חלקו. ולא יערבב את העולם בתביעותיו השקריות. המתפשטות והולכות על חשבון קצת האמת הנמצא בתוכו, דבר זה נמצא בכל דעה רעה שבעולם, בכל אמונה אוילית וטמאה, בכל כיעור ובכל עבודה זרה. במקצוע זה העולם הולך ואור, הוא הולך ומתכשר להיות מתגלים לו תכני האמת כמו שהם במקומם וערכם. הבקורת ההולכת ומתרבה אמנם לא הגיע עדיין למטרתה, אבל היא שואפת אליה, כי יד צור כל העולמים נטויה בזה להגיה אורות מאופל. לברר בחופש והרחבה, על צד השקר המועט, המוכרח להמצא בתוך האמת הגדולה והמרוכה, ועל ניצוץ האמת המתגלה בתוך עומק החושך של השקר. וזה ההכשר עצמו שהוא בא לעולם ע"י התפתחות נמשכת ע"י יסורים גדולים, יסורים גופניים וביותר יסורים נפשיים. יסורי הביורור של האור מתוך החושך וההבדלה של החושך מתוך האור. הוא הולך ומביא את התקון הגמור לעולם.

6. העמק דבר בראשית מ"ו, ג'

כי לגוי גדול אשימך שם. ... ולפי הפשט משמעות גוי בב"מ אומה שיש לה מדינה ומלוכה בפ"ע כמ"ש ב"פ. ובמצרים נעשו מוכשרים לזה.

7. עין אי"ה שבת ב', ג', ב'

על כן גלה ישראל מארצו, כדי שיהיה נודד בגולה בין עמים רבים, בלא שום קנינים פרטיים לאומיים, ומכל מקום ימצא את עצמו מצויין ומופרש מכל העמים, בזה ידע כי לו יש ענין מיוחד שנוא עליו את נשוא עצמיות לאומיות, והוא שם ה' אשר עליו נקרא.

תוכם כדי להשלים את צביונם, והשלמת הצביון והזיכור הארוך של הנפש הלאומית בכור הברזל של הגלות גרם לאפשר את החזרת האורה העליונה. זאת היא תכונת אורו של משיח, המיועדת לנו, בכל גדולתה. וגדולים יחידים בכל עת ובכל זמן מפלפלים הם בחכמה ומצפים לישועה, ומסתכלים הם באורו של משיח, ודעתם מתרחבת, עד שבעוצם ההתקשרות האלהית הם זוכים לדברים הרבה, והעולם כולו כדאי הוא להם. זאת היא נחלת העוסקים בתורה לשמה, ההולכים בדרכי רבי מאיר, שתורתו היתה אומרת כתנות אור, ואמר, הא משיחון, כלומר הארתו של משיח, שתורתו יכולה ומוכרחת להתפשט על כל קהלות גויים וסדרי ממשלות, ועל כל ארחות החיים והבלטות פרטיהם עם כל מילוי העז וההוד שבהם.

4. מאמרי הראי"ה עמ' 85-84; גרגרים הגיוניים

הנצחון על המתנגדים ביהוד בענינים הרוחניים מצטייר בשני פנים: הא' להראות את הצד הרע שיש באותו הענין שהוא רואה לנגד לו, ובהראות צד הרע ישמע העם ויטו אחרי המדריך הטוב. אמנם, לכל דבר רע יש איזה ענין טוב שמצדו הוא מושך את הלבבות אליו, על כן, אעפ"י שיש צדק גדול בהוראת הצד הרע, מ"מ כל זמן שרק התכונות הרעות ישמיע יפעל רק שהשומעים הישרים ירשיעו את המתקוממים, אבל המתקוממים עצמם הם מכירים את הצד הטוב, הקטן, שיש בעינים, ובשביל שהם רוצים באותו החלק הטוב הם מנאצים ומרשיעים, על כן לא יהיה הנצחון על הרשעה נצחון שלם, כיון שהאויב עצמו מחזיק בדעתו ומוצא את צדו בגרעין הטוב שלו, וזה נובע מפני שלא גלה המועמד על האמת את המסכת בשלמותה. אבל באופן כ' מי שמגלה את כל ההשקפות הכלליות, ומגלה גם את הגרעין הטוב שיש בהרע המרובה, ומכרר את סיבת החיבה שיש להמחזיקים בדברים שהרע מרובה בהם, שהוא מפני איזו קורטוב של טוב הנגבל בו, ועל כן הוא מראה לכל שצריך להציל את הגרעין הטוב בעצם טובו, ולהשמר מכל הדברים הרעים והגורמים לו, אז גם האויבים עצמם נמלאים כל טוב, וכיון שהם משכילים יותר ממה שהשכילו לפני זה, אז משלימים הם עם הצדיקים המחזיקים בהטוב המרובה הכללי, על כן דוד דגלי מסכת כתיב ביה ויהי דוד לכל דרכיו משכיל, שמשכילים

1. צדקת הצדיק רנ"ו

כל אומה כמו שיש לה רע מיוחד כך יש לה גם כן איזה ניצוץ קדוש מיוחד שממנה חיותה כטעם ואתה מחיה את כולם דלולי כן כלא היה. וחיות דהשם יתברך ודאי הוא דבר טוב ועל זה הוא הגלות לקלוט אותו דבר טוב לישראל. וכמו שמובא (זוהר תרומה קנ"ב ע"ב) דבגלות השפע הולך לאומות העולם וישראל קולטין תמצית. ובודאי השפע מאת השם יתברך הולך למינו ולדבר טוב שנמצא בהם ומצד זה הוא השפע להם. וכאשר ישראל קולטים התמצית נתמצה לתוכם אותו דבר טוב:

2. רסיסי לילה ל"ב

והכוונה כי בכל ענין רע ומידה רעה יש איזה דבר טוב לולי כן לא היה בעולם כמו כן באומות וזה נקרא גלות השכינה כידוע. והיינו כל זמן שמשתמש ברע הרי הטוב כפוף לו וכל כח שימוש הרע בודאי אינו אלא על ידי מעט הטוב שבו כי הכל מהשם יתברך. דרך משל הרוצה והורג אדם השם יתברך ברא דבר זה שיוכל לשלוט אדם באדם להרגו לענין הטוב להרוג שבעה עממין ועמלק וכל חייבי מיתות בית דין. ועל דבר זה ניתן כח זה לאדם וזה הוא המכוון ברצון השם יתברך שברא כח זה. וכאשר משתמש בו לרע נמצא כח זה שהוא מהשם יתברך כפוף לשימוש דרע וכוחותיו יתברך השוכנים בתחתונים נקרא שכינה וזהו גלות השכינה:

3. שמונה קבצים א', תצ"ו

ההתקשרות האלהית, העליונה והטהורה, אינה מנגדת כלל את העולם ואת החיים, לכל עמקי תוכניהם, אלא גם מכשרת אותם ומרחיבתם. אלמלא חטאו ישראל לא היו צריכים כלל לסגל להם איזה סגולות מן החוץ כדי להשלים את עצמם בכל ערכי החיים. אבל החטא גרם, שהמחשבה העליונה הועמה, ומה שנשאר הוא אור של תולדה, שאין לו אותו הבודהק העליון וההכללה הגמורה של העליוניות המוחלטת, של המחשבה האלהית, וממילא אין לו אותה סגולת ההרחבה, עד שבא הדבר, שההתייחדות עם התכונה של ההתקשרות האלהית, החסירה את הכשרון לשארי כשרונות, והוצרך הפיזור של הגלות לבוא כדי להשלים את החסרונות הללו, לספג את כל היתרונות של כל הגויים אל